

ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ (Ιούνιος 2007)

Συγγραφέας: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΑΛΑΣ

Ενδιαφέρουσα ερώτηση αποτελεί ποιο είναι το μεγαλύτερο περιβαλλοντικό πρόβλημα της Ελλάδας. Έχει πολλές απαντήσεις ανάλογα με το χρονικό ορίζοντα που κάποιος επιλέγει. Αμέσως, τα απόβλητα υγρά και στερεά, μεσοπρόθεσμα, το φυσικό περιβάλλον που συνεχίζουμε να κακοποιούμε πολλαπλά. Μακροχρόνια αναμφισβήτητα (ακόμη και ο Μπους είπε σήμερα ότι προβληματίζεται!) είναι η κλιματική αλλαγή.

Το θέμα όμως της υπερθέρμανσης του πλανήτη για μας τους περιβαλλοντικά (και όχι μόνο) εγωιστές αποκτά μεγαλύτερη σημασία για έναν άλλο, πιο υποχθόνιο λόγο. Τα άλλα περιβαλλοντικά προβλήματα πάντα τα αντιμετωπίζαμε σαν προβλήματα που έπρεπε να λυθούν, αλλά όχι από μας και βέβαια χωρίς προσωπικό κόστος. Τα σκουπίδια στα Λιόσια, όχι στην Κηφισιά. Και εμφανίζεται ένα περιβαλλοντικό πρόβλημα που δεν ξεχωρίζει Κηφισιά από Λιόσια. Αφορά όλους μας. Ακόμη και κάποιος που το έβλεπαν όχι σαν πρόβλημα, αλλά σαν όφελος, π.χ. οι Ρώσοι, ανακαλύπτουν ότι για όλους υπάρχουν επιπτώσεις.

Επιπλέον, η αντιμετώπιση απαιτεί τη συνεργασία και τη συνεισφορά όλων. Τι καταπληκτικό μάθημα για την ελληνική κοινωνία. Λες να γίνουμε ξενέρωτοι Σουηδοί και ξαφνικά να αποδεχόμαστε έννοιες σαν τη φέρουσα ικανότητα ενός χώρου (δεν μπορείς να χτίσεις παντού) και σαν την ανάγκη υποδομών που θα πρέπει να δημιουργηθούν εκ των προτέρων και όχι μετά, άναρχα, περιστασιακά και με κουμπαροκριτήρια (δρόμοι, αποχετεύσεις, συγκοινωνίες, ιατρική περίθαλψη κ.ά.); Λες να καταλάβουμε ότι οι μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων δεν είναι για να στολίζουν ράφια, αλλά για να εφαρμόζονται και να ελέγχονται; Και βέβαια με σκοπό να γίνονται σωστά, όχι απλά γιατί πρέπει να περιλαμβάνονται στο φάκελο του έργου;

Πιθανόν να είναι αργά για τη γενιά που τώρα διοικεί. Ας επιμείνουμε όμως να μορφώσουμε την επόμενη γενιά, για την οποία άλλωστε κάνουμε τόσες θυσίες (για τις σπουδές, την αποκατάστασή τους, τη φροντίδα τους), ώστε αυτό να γίνει έκδηλο στον κόσμο, ότι το περιβάλλον δεν είναι κάτι που αφορά μόνο ρομαντικούς ή "οικολόγους" εναλλακτικούς ή μη, αλλά ότι είναι μια αναπόσπαστη διάσταση της δημόσιας υγείας και της οικονομικής ευρωστίας μας και δεν έχουμε πλέον την

πολυτέλεια να το αγνοήσουμε.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ» στις 5 Ιουνίου 2007, σ. 54.